

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 14289
Tarih : 28.03.2025

10/2557

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Demokratik siyasetin yargı ve iktidar eliyle engellenmesinin son örneklerinden biri İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanması, Şişli Belediye Başkanı Resul Emrah Şahan'ın tutuklanarak Şişli Belediyesine kayyım atanması, Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık'ın tutuklanması ile söz konusu üç belediyede çeşitli düzeylerde yöneticilik yapan veya onlarla ilişkili olduğu iddiasıyla 23 kişinin de tutuklanmasıdır.

Bu tutuklamalar üzerine, ülkenin dört bir yanında demokratik protestolar giderek milyonların katıldığı eylemlere dönüşmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi de sokaktan yükselen bu demokratik itirazlara kulaklarını kapayamaz. İktidarın yargı eliyle demokratik siyasete müdahale etmesini ve kayyım siyasetinde ısrarcı olmasını araştırmak üzere Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Sezai TEMELLİ

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

GEREKÇE

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun diplomasının iptal edilmesiyle başlayan süreç, kendisi ile birlikte, belediye başkanları ve çalışanlarına dönük tutuklama dalgasının yayılmasına sebebiyet vermiştir. Bu durum, Şişli Belediyesine kayyım atanmasına kadar uzanmış, haksız ve hukuksuz yürütülen bu yargılama sonucunda milyonlarca muhalif demokratik haklarını kullanarak, verilen yargı kararını protesto etmek amacıyla günlerdir sokaklarda eylem yapmaktadır.

Verilen bu tutuklama kararları ile zaten demokrasiden giderek uzaklaşan ülkede hukuk devletinin de sonuna doğru yaklaştığımız görülmektedir. Daha öncesinde de Halkların Demokratik Partisi eş başkanlarına ve milletvekillerine dönük yürütülen hukuksuz yargılamalarda HDP eş genel başkanları ve birçok milletvekili tutuklanmış, üç dönemdir Kürtlerin yoğunlukla yaşadığı kentlerde belediyelere kayyım atanmıştır. İktidara muhalif olan siyasetçilerin hukuk dışı yöntemlerle siyaset dışı bırakılması girişimine son örnek İstanbul Büyük Şehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ile ilçe belediye başkanlarına ve belediye çalışanlarına dönük tutuklamalardır.

Milyonlarca seçmenin oylarıyla seçilen ve dünyanın en önemli şehirlerinden biri olan İstanbul'a dönük bu anti demokratik yargı hamlesi ülkenin demokrasi tarihine geçen kara lekelerden biridir. Bu müdahale, evrensel bir hak olan seçme ve seçilme hakkının ihlali aynı zamanda milyonlarca İstanbullu'nun iradesinin hiçe sayılmasıdır.

Savcılık iddianamesinde yer alan "kent uzlaşısı"nın suç olarak gösterilmesi hukuksuzlukların bir başka boyutudur. Kent uzlaşısı, güçlü yerel demokrasiyi, demokratik uzlaşmayı, o kentte yaşayan bütün kimliklerin, kültürlerin, inançların kent yönetimlerine ortak katılımını esas almıştır. Kent uzlaşısı aynı zamanda kentin bütün sorunlarının uzlaşısıyla, müzakereyle ortak çözümünü, yerel hizmetlerin, ayırım gözetilmeksizin herkese eşit düzeyde ulaştırılmasını, yerel yönetimlerde kurulan rant mekanizmalarının ortadan kaldırılarak, kent yönetimlerinin halkların hizmetine sokulmasını hedeflemektedir. Bu kavramın siyasallaşan yargı eliyle kriminalize edilmesi bile seçme seçilme hakkına dönük büyük bir hak ihlalini ifade etmektedir. Bu tip yargı operasyonları aynı zamanda kenti var eden, yaşatan, sosyal ve siyasal dinamikleri geniş ölçekte kapsayan tüm kurum, kuruluş, işçi, emekçi, ekolojist, kadın, gençlik, halklar ve inanç örgütleri, siyasi partiler, emek ve meslek örgütleri, demokrat ve vicdan sahibi yurttaşları, tüm toplumsal tarafları ve siyasi aktörleri cezalandırmaya yönelik bir amaç taşımaktadır.

Şişli Belediyesi'ne kayyım atanması ise iktidarın seçimlerde kaybettiği belediyeleri yargı yoluyla geri almaya çalışmasının son örneğidir. 31 Mart 2024 yerel seçimlerinin ardından Hakkâri, Esenyurt, Batman, Mardin, Halfeti, Dersim, Ovacık, Bahçesaray, Akdeniz, Siirt, Van ve Kağızman olmak üzere on iki belediyeye kayyım atanmış, halkın iradesi hiçe sayılmıştır.

Tutuklamalar sonrasında ülkenin dört bir yanında milyonlarca yurttaşın demokratik protesto hakkını kullanarak sokaklara çıkması, gençlerin üniversitelerden çıkarak yürüyüşler ve mitingler düzenlemesi, iktidarın yargı eliyle siyasete karşı müdahalesine verilmiş en meşru tepkilerdir. Bu tepkileri kriminalize etmeye çalışmak, sokakta olanlara kulaklarını tıkayarak duymazdan gelmek veya milyonlarca yurttaşın katıldığı bu protestolara kolluk eliyle orantısız bir şekilde müdahale etmek TBMM'nin kayıtsız kalmaması gereken toplumsal bir durumdur. Bu amaçla TBMM'nin görevlerinden biri, demokratik siyaset alanının daraltılmasının karşısında yer almak ve söz konusu yargı operasyonlarının ülkenin demokratik işleyişinde yaratacağı tahribatları tüm yönleriyle araştırmaktır.